

1

Inhoudsopgave

- Presentatie werkgroep
- Leeswijzer output
- Beknopte samenvatting alternatieve oplossingen
- Beknopte samenvatting kavel(weg)riool.
- Beknopte samenvatting tijdelijke voorzieningen
- Uitleg werkwijze van de sessies
- Output sessie 1
- Output sessie 2
- Output sessie 3

2

Leeswijzer

Beste lezer,

In dit document kunt u terug lezen wat er in werkgroep 1&2 op 12 februari 2021 is besproken en welke ideeën en meningen naar voren zijn gekomen. Omdat het in dit verslag gaat over meningen en ideeën is het volgende belangrijk:

DISCLAIMER: de gedeelde informatie zijn ideeën en meningen die nog beantwoord en gewogen moeten worden door de deelnemers van de werkgroep. Deze kunnen niet als antwoorden worden beschouwd.

Eerst komt u de presentatie van de werkgroep tegen zoals deze is gegeven die ochtend. Daarna wordt er een samenvatting gegeven van de opbrengst uit de drie sessies. De opbrengst van de sessie, alle aantekeningen en tekeningen van de deelnemers, kunt u zelf daarna terugvinden. Als u door de opbrengst bladert, komt u eerst weer de doelstelling van de sessie tegen uit de presentatie. Daarna ziet u wat elke groep en/of persoon heeft ingebracht.

Als laatste vindt u de chat. Zoom is gebruikt tijdens de vergadering, de chat is gekopieerd en kunt u in volledigheid terugvinden.

- Deelnemers werkgroep:
 - Gebiedsorganisatie: Sander Berkhout, Anouk Ouwehand, Yolanda Sikking, Jessica Smit
 - Waterschap: Joan Meijerink
 - Effectgroep: Geo van Dam (voorzitter)
 - LeAF: Jan Weijma, Tiemen Nanninga
 - Leveranciers:
 - WetLantect: Jonas Pelgröm
 - Killian-water: Gerrit Box
 - AkaNova: Ton Koekkoek
 - WSB-Clean: Stefan van den Hark
 - Niet aanwezig, wel aangemeld: ECOFYT; Frank van Dien
 - RHDHV: Michiel Dorrestein
 - Bewoners:
 - Platform: John Duynhouwer
 - Marien Abspoel
 - John van Diepen
 - Aziz Gaffar
 - Wim Janssen
 - Daan Uttien
 - Barbara Wendt van der Pluijm
 - Maurice Zandbelt
 - Niet aanwezig, wel aangemeld: Josha van Reij

3

Flits-kennismaking: je naam en je rol svp...

4

Agenda

9:30	Introductie: Waarom doen we dit ook al weer
9:40	Doelstelling en werkwijze
9:50	Sessie 1 Alternatieve oplossingen schetsen
10.30	pauze
10:40	Sessie 2 Aansluiten <u>via kavel(weg)riool</u> op hoofdriool
11.10	Sessie 3 Tijdelijke voorzieningen schetsen
11:30	pauze
11.35	Het net ophalen: enkele resultaten van vandaag + huiswerk
11:50	“Hoe vertel ik het aan...?” - Communicatie
12.00	Evaluatie en Afsluiting

5

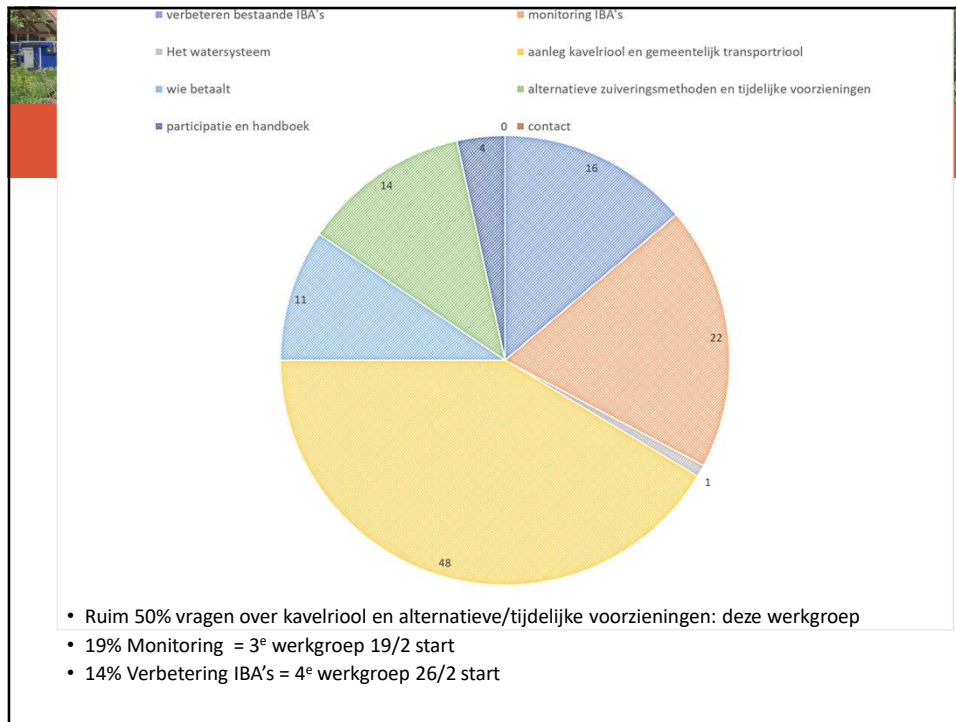

Waarom doen we dit ook al weer

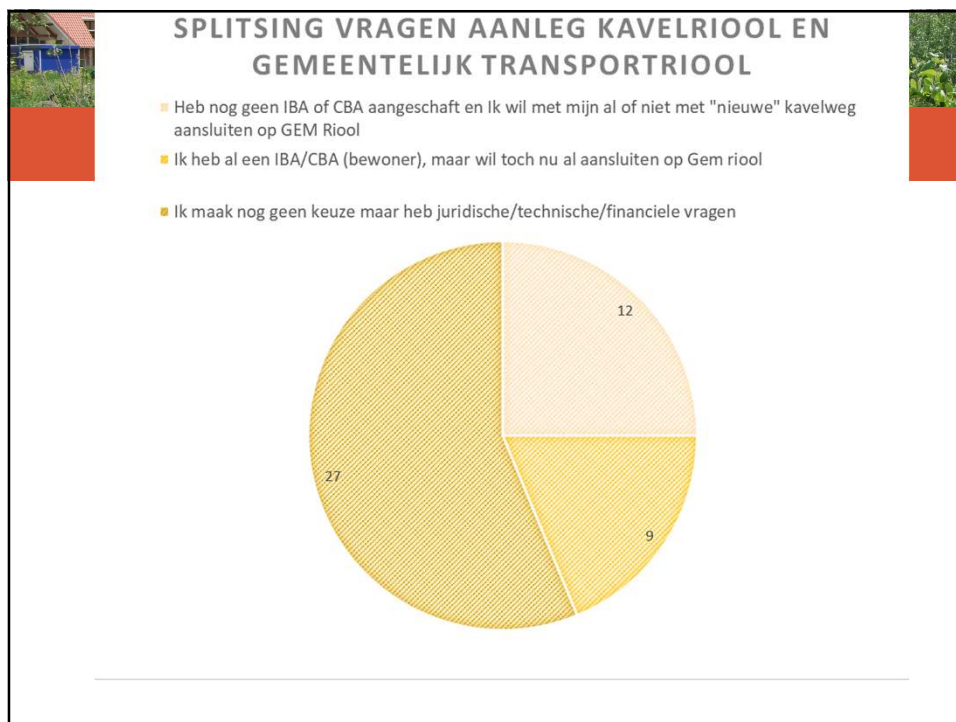
- Er zijn ruim 116 vragen gesteld nav nieuwsbrief, webinars enz..... over nieuwe afvalwater keuzes in gebied 1A...
- Soms vanuit een bewoner, maar vaak ook namens een hele groep (kavelweg of ander collectief)
- Die hebben we in categorieën opgedeeld en in grafieken gezet

- **Conclusie: deze werkgroep gaat helpen vele vragen te beantwoorden en keuzes te maken**

6

7

8

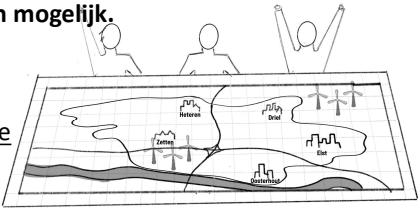

Doelstelling en scope

Deze werkgroep heeft **3 subdoelen**:

1. **Welke alternatieven heb je, als je je IBA niet voldoende functionerend krijgt en je wilt of kan NIET op het riool aansluiten.**
2. **Hoe aansluiten via een (kavelweg)riool om aan te sluiten op het gemeentelijk hoofdriool in de polderweg. Uitgangspunt is niet hoe je sec een riool moet aanleggen, maar hoe je het zou kunnen.**
3. **Als je op het riool wil, maar dat is nu nog niet mogelijk, welke tijdelijke oplossingen zijn er dan mogelijk.**

Hoe kunnen we elkaar helpen?
Volgende keer: wie betaald wat en de kosten vergelijking

9

Wat levert het op

- Handreikingen/routeboeken in het handboek Oosterwold (bibliotheek)
- Antwoorden op vele vragen
- Basis voor kostenvergelijkingen en wie betaald wat op korte en lange termijn: *Huiswerk voor de volgende keer*
- Gereedschapskist voor de IBA coach
- Zelf en met je leverancier: Maatwerk oplossingen en keuzes kunnen maken

10

Werkwijze Sessie 1: 40 minuten

- Drie subsessies, per subdoelstelling
- We gaan uiteen in “gemengde” groepen in break-out rooms.
- Hierin tijd om uit te werken (keuze samen of alleen):
 1. Teken schets letterlijk je/jullie idee(ën) van een oplossing/mogelijkheid in je eigen situatie of die je kent
 2. Werk deze uit in:
 - a) Wat zijn de kansen en wat de hobbels?
 - b) Wat heb je nodig?
 3. Zet je idee in een PPT, een Word doc. of scan de tekening (fotograferen mag ook)
 4. Stuur deze aan Anouk (aouwehand@almere.nl) Wacht NIET tot het laatste moment stuur svp ZSM door als een idee klaar is en ga verder met het volgende idee 😊

11

Sessie 1: Praktische Alternatieven Schets

40 minuten

Voorbeelden van Alternatieven:

- (Alsnog) Aansluiten op een bestaand collectief systeem
- Schakelen/samenwerken van meerdere IBA's
- Waterlab voorbeelden/ experimenten
- Nazuivering op je eigen systeem of collectief
- Nazuiveringsvarianten (Chemisch/Natuurlijk/ Bodem enz.)

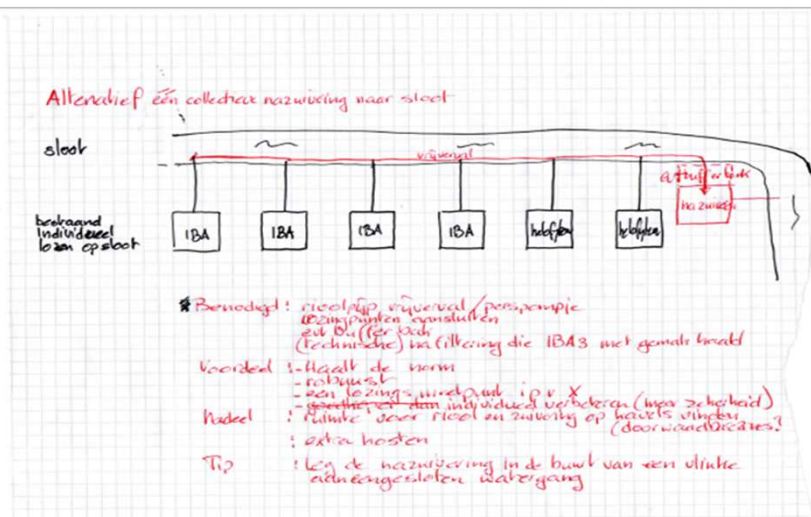
- Voorbeeld van schets van een technische nazuivering op verzamelde IBA's effluent. (volgende slide)
- Maak gebruik van kennis en kunde leveranciers maar focus je niet op één leverancier

12

Sessie 1: Praktische Alternatieven Schets

Alternatief één collectieve nazuivering naar sloot

* Benodigd: rioolrijs, rioolval / pomp, pompje
 (aanpassen) opvallend
 (technische) in filtering die IBAS niet gemaakt

Voordelen:
 - Haakt de norm
 - robuust
 - een lezing, niet goed i.p.v. X
 - goedkoper dan individueel verwerken (meer zekerheid)

Nadeel:
 - ruimte door riool en zuivering op hanteer vinger
 (doorwandelingen?)
 - extra kosten

Tip:
 - leg de nazuivering in de buurt van een dijk
 afdruipende watergang

13

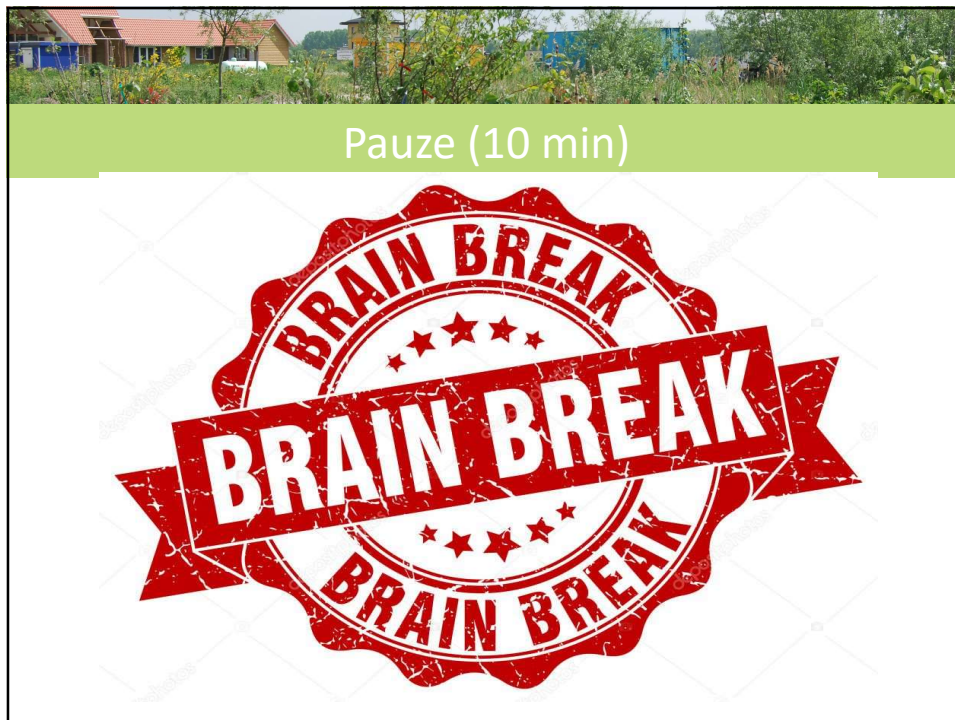

Aan het werk : 3 Break out rooms

- Hou de werkwijze bij de hand svp
- Procedure
- Hierna pauze van 10.30-10.40
- 10.40 starten we weer plenair

14

15

Werkwijze Sessie 2: 30 minuten

- “gemengde” groepen in break-out rooms.
- Hierin tijd om uit te werken (keuze samen of alleen):
 1. Teken schets letterlijk je/jullie idee(ën) van een oplossing/mogelijkheid in situatie of die je kent
 2. Werk deze uit in:
 - a) Wat zijn de kansen en wat de hobbels?
 - b) Wat heb je nodig?
 3. Zet je idee in een PPT, een Word doc. of scan de tekening (fotograferen mag ook)
 4. Stuur deze aan Anouk (aouwehand@almere.nl) Wacht NIET tot het laatste moment stuur svp ZSM door als een idee klaar is en ga verder met het volgend idee ☺

16

Ronde 2: Kavelwegriool Schets

30 minuten

Uitgangspunten en voorbeelden:

- Als initiatiefnemer kan je als alternatief aansluiten op het hoofdriool van de gemeente. WE VERPLICHTEN DIT **NIET** IN FASE 1A!
- Huisaansluiting of IBA > Kavelriool > Hoofdriool
- Aansluit voorwaarden hoofdriool (ontvangstput).
- 1,5 m1 Nutsstrook en doorwaadbare zones gebruiken.
- Maak gebruik van kennis en kunde leveranciers van collectieve systemen.
- Voor Nieuwe initiatieven met nieuwe kavelweg & initiatieven in bestaande bewoonde situatie.

Voorbeeld schetsen:

- Nieuwe initiatieven leg kavelweg riool aan als nuts voorziening in 1,5 berm langs de kavelweg. Idem in 1B.
- Mijn IBA voldoet niet en ik heb **geen** alternatief: afhankelijk per situatie en bereidheid burens enz.
- Rol of geen rol kavelwegvereniging?

17

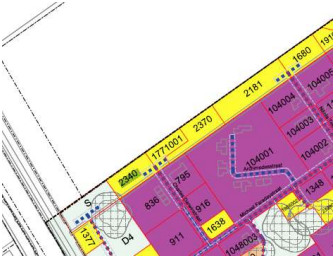

Voorbeeld schetsen kavel(weg)riool

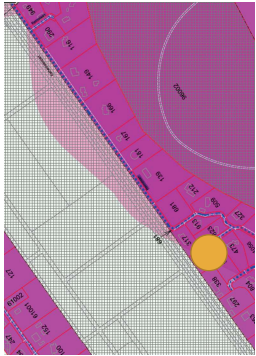
Nieuwe kavelweg:

Nieuwe kavels in bestaande situatie:

Bestaande situatie: niet werkende IBA die wil aansluiten:

18

Aan het werk : Break out rooms

- Hou de werkwijze bij de hand svp
- Procedure

19

Werkwijze Sessie 3: 20 minuten

Uitwerken (keuze samen of alleen):

1. Teken schets letterlijk je/jullie idee(ën) van een oplossing/mogelijkheid in situatie of die je kent
2. Werk deze uit in:
 - a) Wat zijn de kansen en wat de hobbels?
 - b) Wat heb je nodig?
3. Zet je idee in een PPT, een Word doc. of scan de tekening (fotograferen mag ook)
4. Stuur deze aan Anouk (aouwehand@almere.nl) Wacht NIET tot het laatste moment stuur svp ZSM door als een idee klaar is en ga verder met het volgende idee 😊

20

Ronde 3: Tijdelijke voorzieningen

Uitgangspunten en voorbeelden:

- Bekijk mogelijkheid van overbruggingsopties, stel dat nu aansluiten niet kan maar over twee jaar wel.
- Je blijft zelf verantwoordelijk
- Tijdelijk inzamelen en afvoeren per as
- Tijdelijk gebruik maken van een Collectieve IBA in de buurt
- (gezamenlijk)huren mobile IBA
- Aansluiten op persleiding Vogelhorst (beperkte capaciteit)

Voorbeeld schetsen:

- Maak combi met kavel(weg)riool op termijn met bufferput nu (later onvangstput gemeente riool)
- Maak gebruik van kennis en inventiviteit Leverancier

21

Aan het werk : Break out rooms

- Hou de werkwijze bij de hand svp
- Procedure
- Hierna pauze 11.30-11.35
- 11.35 plenair verder met de vangst van vanochtend

22

23

Het net ophalen, huiswerk/opdrachten

- Wij halen het net op van vandaag, maken een eerste aanzet Handreikingen/routeboeken in het handboek Oosterwold (bibliotheek)
- Per doelgebied en/of leverancier maatwerk aan te vullen
- We gaan met alles wat we nu hebben verzameld, de verschillende alternatieven, (kavelweg)riool en tijdelijke voorzieningen technisch uitwerken en (laten) afprijzen. Zodat er een goede vergelijking en daardoor keuze door de initiatiefnemers en hun leveranciers kan worden gemaakt.
- Governance, verantwoordelijkheid, lange termijn uitwerken

24

Enkele resultaten ...

25

Hoe vertel ik het aan van deze werkgroep

Participatie en communicatie:

- Hoe maken we mogelijkheden maatwerk per situatie:
 - Per doelgebied/kavelweg
 - Per leverancier
 - CPO's
 - Spontane initiatieven
- Gereedschapskist voor de IBA coach
- Keuze en verantwoordelijkheid blijft bij de initiatiefnemer in 1A

Communicatie middelen:

- Nieuwsbrieven en -specials
- Website
- Handboek Oosterwold
- Facebook
- Enquête

26

Evaluatie & Afsluiting

- Tevreden? Tips en Tops?
- Volgende werkgroep: 12 maart
- Werk in uitvoering...

Contact adres:
Anouk: aouwehand@almere.nl

Dank!

27

**'WERK'groep 1&2 De opgehaalde ideeën uit de sessies
ALTERNATIEVEN + KAVELWEGRIOL+ TIJDELIJKE VOORZIENINGEN 12 feb 2021**

28

Beknopte samenvatting – alternatieve oplossingen

Ideeën:

- Collectieve na-zuivering met membranen, met doelstelling om schoner (KRW) effluent te lozen
- Individuele na-zuivering
- Nieuw ander type zuivering aanleggen
- Nieuwe zuivering van dezelfde leverancier aanleggen
- Lozing op de bodem?
- Lozingsgedrag aanpassen
- Na-zuivering + riool

Iedere woning een septictank, naar grote pomp put met versnijdende pomp, naar helofytenfilter

- Water recirculeren vanuit vijver naar septic tank, waarmee de concentratie wordt verdund naar een niveau die past bij de dimensionering van de IBA

29

Beknopte samenvatting – kavel(weg)riool

Vragen:

- Ga je alleen aanleggen voor de mensen die nu mee willen doen, of ook toekomstige aansluitingen (diameters, gemalen, pompen)?
- In statuten van kavelvereniging opnemen welke routes en mogelijkheden er zijn
- Wat zijn de juridische mogelijkheden om een weg te rioleren?
- Wie wordt opdrachtgever van het aanleggen van het riool?
- Hoe zit het juridisch in elkaar (beheer en onderhoud)
- Kan je zomaar allerlei persleidingen koppelen in één kavelweg?
- Hoe diep moet het vrijerval riool liggen?
- Dubbele kosten?

Opmerkingen

- 3 problemen: politiek, sociaal maatschappelijk en technisch
- Grootste bottleneck is samen eruit komen, en dit betalen (collectief aansluiten)
- Kosten schoonspuiten vrijerval?
- Belang IBA-coach i.k.v. aansluiten en de mogelijkheden
- Stimulans voor aansluiten op riool
- Kavelriool in kavelweg --> geen problemen meet met IBA, maar voordat het zover is moet er veel gebeuren
- Kavelriool in 1,5 berm tegenover de nutsstrook --> uitvoering mogelijk eenvoudiger maar issues i.k.v. eigendom en onderhoud.
- Persriool per kavel --> wirwar van riolering, bij onderhoud mogelijk veel problemen.
- Vrijerval --> eenvoudige oplossing, maar risico's op verzakking en verstopping. Kans op verzakking is groot in Oosterwold.
- Afweging type riool moet goed gedaan worden.
- Leren van situaties in andere delen van het land
- Versnijdende pomp combinatie met een put.

30

Beknopte samenvatting - tijdelijke voorzieningen

<p>Ideeën:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op en afvoer per as --> te duur! • Tijdelijke lease • Bij de burens tijdelijk erop • Tijdelijk bij een collectieve iba • Compost toilet • Mobiele zuivering • Kavelwegriool aanleggen en naar gemeente brengen • Tijdelijke gezamenlijke voorziening met kavelwegriool • Per vrachtwagen afzuigen en inleveren bij bestaand riool/zuivering • Verdampen • Verschillende manieren om Septic tanks in te zetten • Scheiden van water • collectieve technische IBA op sloot • En bij aansluiting op hoofdriool een versnijdende pomp in de IBA hangen 	<p>Opmerkingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duidelijke communicatie moet direct ingezet worden. • Zorgen organisatorische belasting bewoners en/of kavelwegverenigingen • Wat zijn de algehele gevolgen • Gezamenlijk alternatief vaak niet in de buurt • Bij burens op IBA is niet zorgvrij • IBA huren/leasen is niet beschikbaar en risico's of lekkage en/of stankoverlast • Afbakening taken gemeente verduidelijken • Afspraken nakomen
---	--

31

Werkwijze Sessies

- Drie subsessies, per subdoelstelling
- We gaan uiteen in "gemengde" groepen in break-out rooms.
- Hierin tijd om uit te werken (keuze samen of alleen):

1. Teken schets letterlijk je/jullie idee(ën) van een oplossing/mogelijkheid in je eigen situatie of die je kent
2. Werk deze uit in:
 - a) Wat zijn de kansen en wat de hobbels?
 - b) Wat heb je nodig?
3. Zet je idee in een PPT, een Word doc. of scan de tekening (fotograferen mag ook)
4. Stuur deze aan Anouk (aouwehand@almere.nl) Wacht NIET tot het laatste moment stuur svp ZSM door als een idee klaar is en ga verder met het volgend idee 😊

32

Sessie 1 – Alternatieve oplossingen

Welke alternatieven heb je, als je je IBA niet voldoende functionerend krijgt en je wilt of kan NIET op het riool aansluiten.

33

Sessie 1: Praktische Alternatieven Schets

40 minuten

Voorbeelden van Alternatieven:

- (Alsnog) Aansluiten op een bestaand collectief systeem
- Schakelen/samenwerken van meerdere IBA's
- Waterlab voorbeelden/experimenten
- Nazuivering op je eigen systeem of collectief
- Nazuiveringsvarianten (Chemisch/Natuurlijk/Bodem enz.)

- Voorbeeld van schets van een technische nazuivering op verzamelde IBA's effluent. (volgende slide)
- Maak gebruik van kennis en kunde leveranciers maar focus je niet op één leverancier

34

Sessie 1: Praktische Alternatieven Schets vb Sander

Alternatief één collectieve nazuivering naar sloot

sloot

betrokkend individueel lozen op sloot

IBA IBA IBA IBA kloof kloof

verzamel

effluent blok

* Benodigt: rioollijn, rioolval / pomp, pompje (aanvoeren aansluiten) en O₂ (per IBA (technische) in filtering die IBAs niet gemiddeld)

Voordelen: - Haakt de norm - robuust - een lezing, niet pook i.p.v. X - geeft meer aan individueel verwerken (meer zekerheid)

Nadeel: - Filtert door riool en zuivering op huwels vinkten (doorwanddragers?) - extra kosten

Tip: - Leg de nazuivering in de buurt van een drinkwatergeestelene Watergang

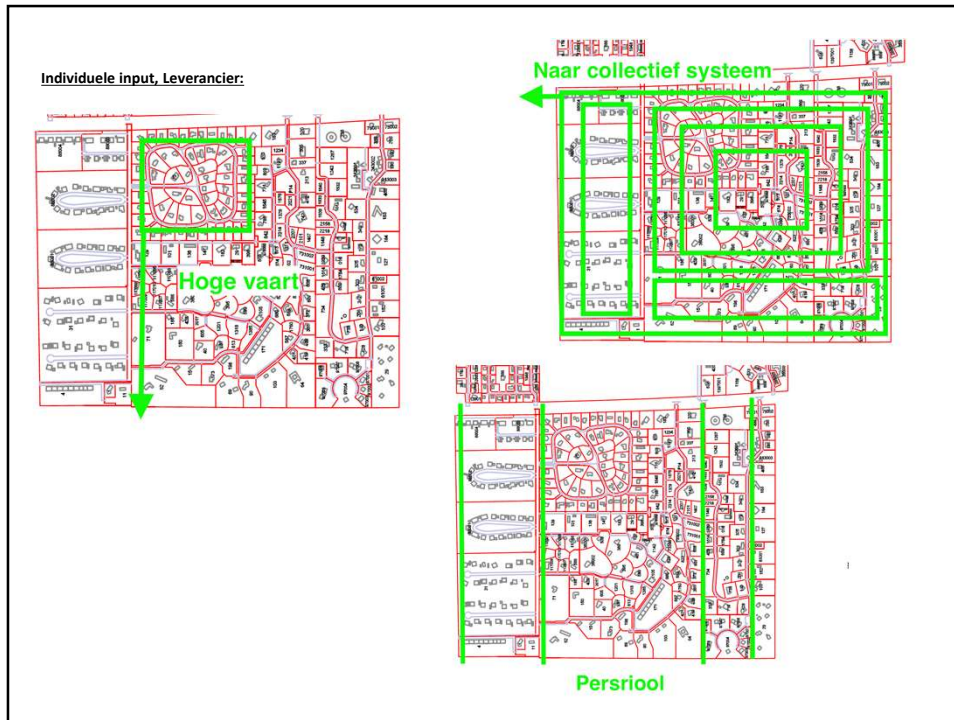
35

Gemeenschappelijk Break-out Room 1

Individueel systeem: hij voldoet, of valt terug op scenario. Opties:

- Renoveren (opnieuw aanleggen) en uitbreiden (na-schakelen of voorschakelen, doseren), of uitbreiden combineren met renovatie.
- Individuele systemen koppelen aan elkaar > dus een collectief systeem bouwen.
- Individueel systeem aansluiten op effluent (gezuiverde water), aan elkaar knopen. Dus het mengen van afvalwater na de zuivering.
- Sub-optie is effluent wegpompen, dus het verzamelen van gezuiverd afvalwater en dan afvoeren (naar collectief systeem, vaart, centraal of decentraal zuiveringssysteem)
- Septic tanks en dan periodiek afvoeren. Kan vrij duur zijn en niet duurzaam qua transport. Kosten zijn afhankelijk van wanneer de transportriolering er komt. Je kunt ook tijdelijk kiezen voor technische IBA.
- Tijdelijk een IBA leasen bij een leverancier.

36

37

Gemeenschappelijk Break-out Room 2

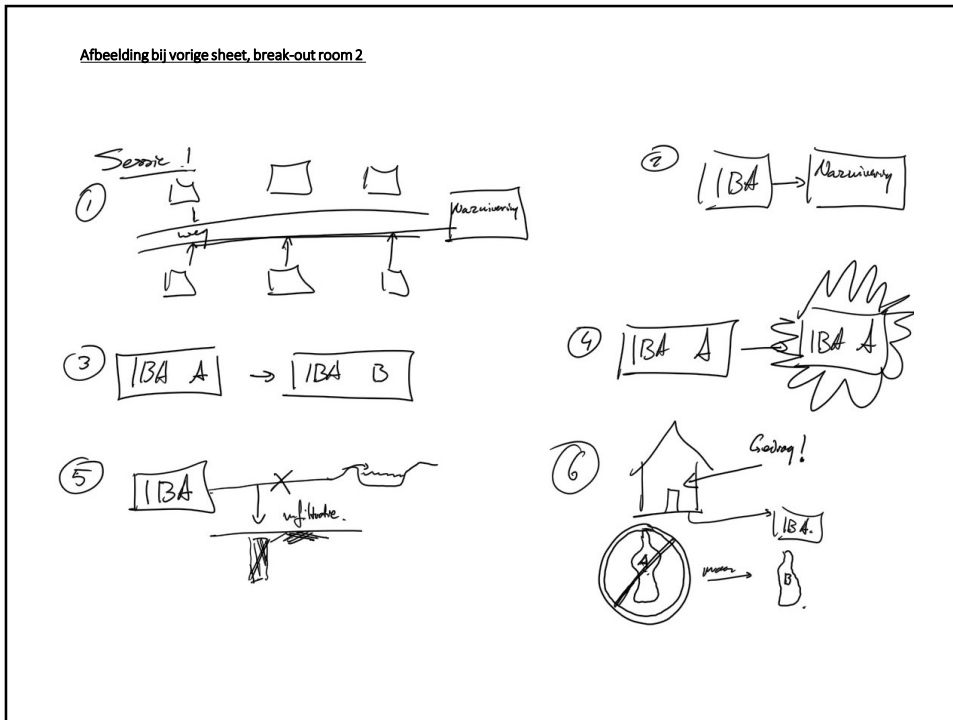
Sessie 1: Welke alternatieven heb je, als je je IBA niet voldoende functionerend krijgt en je wilt of kan NIET op het riool aansluiten.

1. Collectieve na-zuivering met membranen, met doelstelling om schoner (KRW) effluent te lozen
 - Ruimte is nodig, is dit er wel, van wie is de grond?
 - Welke schaal is optimaal, en praktisch uitvoerbaar?
 - Hoe wordt dit met de burens geregeld?
 - Waar liggen de IBA's en effluentpunten? Is dit aan te sluiten?
 - Hoe zit het met financiering?
 - Grote groep individuele huizen aansluiten op collectief rioolsysteem.
 - Ruwe afvalwater rechtstreeks uit de woning > stedelijke riolering, traditioneel transportriool (Centraal of decentrale natuurlijke waterzuivering)
 - wat is minimaal (aantal huizen)?
 - Het groter maken lost niet alles op. Eventueel combineren met technische systemen.
 - Zal niet in elke situatie mogelijk zijn, tenzij je renoveert, dus systeem opnieuw aanlegt.
 - Is lozen een optie?
2. Individuele na-zuivering
 - Maar is dit kwetsbaarder i.v.m. schommelende waarden?
 - En is dit niet veel kostbaarder?
 - Bv membranen of andere filters
3. Nieuw ander type zuivering aanleggen
4. Nieuwe zuivering van dezelfde leverancier aanleggen
5. Lozing op de bodem
 - Juridisch kader moet nog uitgewerkt worden
 - Wat zijn grenswaarden?
6. Lozingsgedrag aanpassen
 - Welk gedrag resulteert in welke emissies?
 - Hoeveel water gaat er naar de tuin t.o.v. waterinname (concentratie bij IBA)
 - Is wel lastig!
 - Welke vragen stel je
 - En gedragsverandering is makkelijker gezegd..
 - Privacy

Meest kansrijke opties:

- Koppelen effluent en collectieve na-zuivering.
- Bereidheid bewoners om mee te werken is afhankelijk van de (financiële) meerwaarde die je biedt.
- Is een optie om dit tijdelijk te doen (bv 10 jaar) en dan in de toekomst gebruik maken van een alternatief systeem (bv influent)

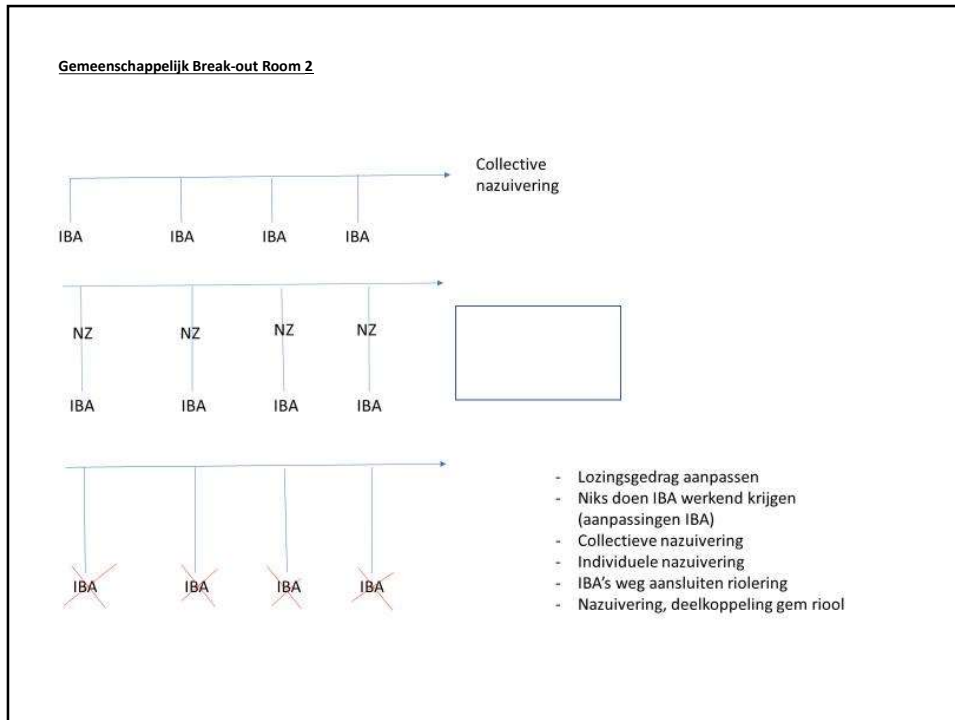
38

39

- Gemeenschappelijk Break-out Room 2**
1. Naziuiveren met ondergrens IBA 4 kwaliteit (maar wellicht met nog hogere kwaliteit zodat het kan worden gebruikt voor alle functies), liefst collectief voor 10 tot 100 woningen
 - Voor en nadelen:
 - Mogelijk moet men over elkaars kavel
 - Extra kosten
 - Vraagt om goede planning
 - Vraagt mogelijk om diepliggend riool bij vrij vervalriool
 - Juridisch: wie is de lozer?
 - Bij aanleg kavelwegriool is er een opvangvoorziening nodig
 1. Individueel na-zuiveren
 2. Nieuwe IBA, maar alleen als zeker is dat deze functioneert
 3. Opslag en afvoer per as
 - a. Kan alleen tijdelijk
 - b. Op wiens grond moet die opvangvoorziening komen
 4. Lozen op de bodem (individueel)
 5. Sensor gestuurde klep op de afvoer die afvalwater naar een opvangbak stuurt als het niet voldoet
 6. Aanpassing van het lozingsgedrag
 7. IBA met gemeenschappelijk onderhoud
- (zie afbeelding en aantekeningen volgende sheet)

40

41

Afbeelding input Break-out Room 2

Plan parerings knips gedrag

Wim

- plaats naar goed functioneren IBA's met gemeen schappelijk onderhoud

JM: coördinator Oosterwold voor waterschap Zuidland

Scherp oplossingen (Alternatieven)

Werk kansen / knooppunten met het idee in RPT of word aangehandeld met Calme.nl

- ① - nazuivering, met ondergrens volduen collectief kanaal met groot → quaag. Vanaf 10-100
- ② - nazuivering individueel
- ③ - nieuwe IBA
- ④ - opslag en afvoer pas als alleen tijdelijk
- ⑤ - losen op bodem individueel
- ⑥ - Afvoer gestuntelken op afvoer

- overclass kanaal
- kosten
- wrijf goede planning
- mogelijke diep riol.
- wie is lozer (vergunning)

42

Gemeenschappelijk Break-out Room 3

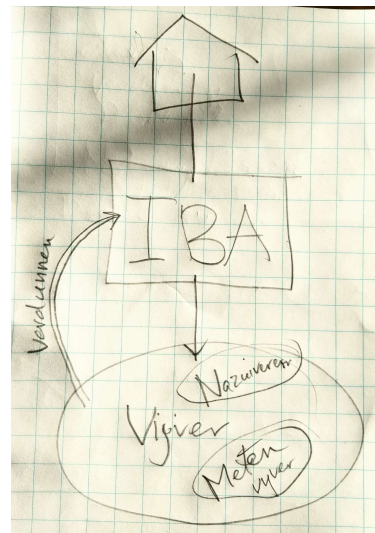
- daar is een aparte werkgroep voor. Algemeen geldt als bemoedigende factor dat leveranciers terughoudend zijn over hun 'geheim van de smid'. Inhoudelijk ten aanzien van deze vraag: recirculatie is een goed uitgangspunt voor de beantwoording van deze vraag.
- Beoordeel ook de zuiveringstrap van de waterbergingen. Dit mag regeltechnisch nu (nog) niet maar het onderzoek van ... biedt wel handvatten om hier op door te akkeren.
- Zuinigheid met drinkwater wordt bestraft doordat er geen correctie op debiet plaatsvindt. Hij lost dit op door 2x per dag een paar emmers water bij te mengen. Milieutechnisch gezien zou het beter zijn om ook het debiet te meten en dat rekenkundig te corrigeren. Is wel veel gedoe, onderzoek naar zuiveringswaarde van de waardeberging is wellicht structureler van aard.
- Schets uit de introductie: filteruitmondningen koppelen. à per situatie/hoogteligging pompen nodig (grote mate van waarschijnlijkheid)
 - kan per saldo wellicht wel voldoen à geen verdere actie nodig
 - indien deze niet voldoet: nazuiveren
 - chemisch
 - extra filter (helofytenfilter of technisch)
- à altijd pompen nodig
- Eigen geformuleerde opdracht buiten deze Room 3: bedenk een nieuw systeem voor nog aan te leggen collectieve zuivering voor latere aansluiting op hoofdriool.
 - Idee: iedere woning een septic tank, naar grote pomp put met versnijdende pomp, naar helofytenfilter.

43

Individuele input, Marien:

Hierbij een schetsje van ons gedachtenspinsel"

- 1 Meten hoeveelheid water in influent
- 2: Iba meten
- 3: Vijver natuurlijke nazuivering
- 4: meten vijverwater kwaliteit
- 5: water recirculeren vanuit vijver naar septic tank, waarmee de concentratie wordt verdund naar een niveau die past bij de dimensionering van de IBA

44

Sessie 2

- **Hoe aansluiten via een (kavelweg)riool om aan te sluiten op het gemeentelijk hoofdriool in de polderweg. Uitgangspunt is niet hoe je sec een riool moet aanleggen, maar hoe je het zou kunnen.**

45

Ronde 2: Kavelwegriool Schets

30 minuten

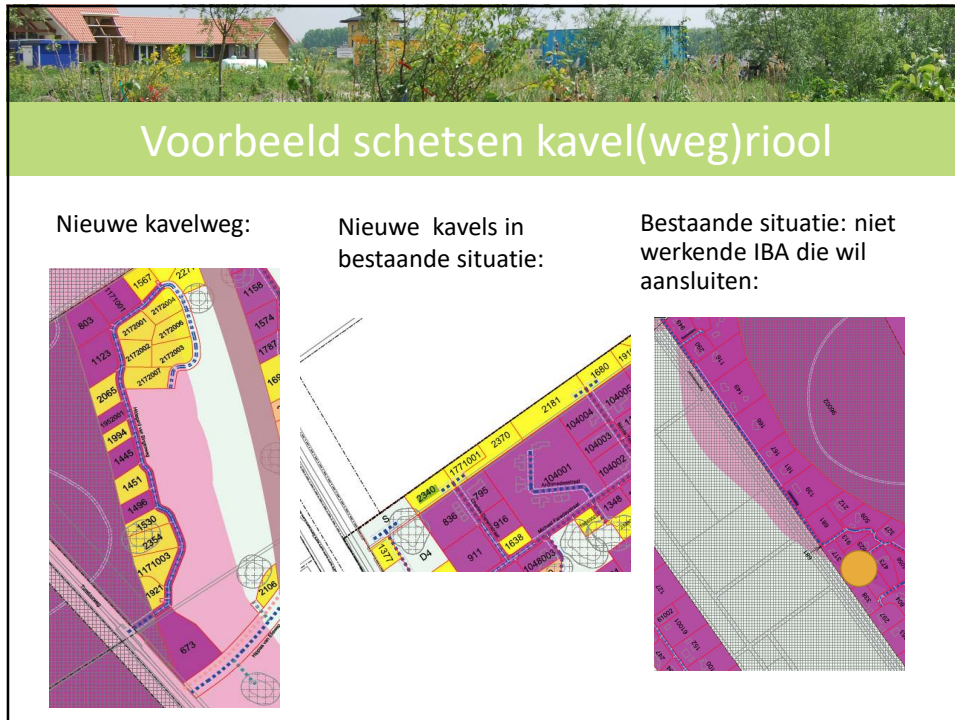
Uitgangspunten en voorbeelden:

- Als initiatiefnemer kan je als alternatief aansluiten op het hoofdriool van de gemeente. WE VERPLICHTEN DIT **NIET** IN FASE 1A!
- Huisaansluiting of IBA > Kavelriool > Hoofdriool
- Aansluit voorwaarden hoofdriool (ontvangstput).
- 1,5 m1 Nutsstrook en doorwaadbare zones gebruiken.
- Maak gebruik van kennis en kunde leveranciers van collectieve systemen.
- Voor Nieuwe initiatieven met nieuwe kavelweg & initiatieven in bestaande bewoonde situatie.

Voorbeeld schetsen:

- Nieuwe initiatieven leg kavelweg riool aan als nuts voorziening in 1,5 berm langs de kavelweg. Idem in 1B.
- Mijn IBA voldoet niet en ik heb **geen** alternatief: afhankelijk per situatie en bereidheid burens enz.
- Rol of geen rol kavelwegvereniging?

46

47

Gemeenschappelijk Break-out Room 2

Sessie 2: Hoe aansluiten op kavelweg?

- 3 opties:
 - Vrijverval
 - Pers
 - Vacuüm
- Collectief, in blanco is makkelijkst
 - Vrijverval is makkelijkst en goedkoopst
 - 1:300, dus hoe diep kom je uit?
 - Grootste bottleneck is samen eruit komen, en dit betalen.
 - Welke oplossing? Wat zijn kosten?
 - Fasering met wegaanleg is van belang, dit loopt altijd niet synchroon
- Ga je alleen aanleggen voor de mensen die nu mee willen doen, of ook toekomstige aansluitingen (diameters, gemalen, pompen)?
 - Wie draagt de kosten?
 - Welke diameter leggen we nu aan?
- Vrijverval nu groter aanleggen en dan jaarlijks schoonsputten
 - Hoe gaan we om met kosten?
- In statuten van kavelvereniging opnemen welke routes en mogelijkheden er zijn
- Systemen die niet werken: toch aansluiten op riolering.
- Zie tekening volgende slide

48

Afbeelding bij break-out room 2

Sessie 2

3 opties:

1. Wegverval
2. Pars
3. Vaccuum

Sturing via de Statuten.

Statuten van de kavelwegvereniging.

- welke opties zijn er?
- welke statuten we als vereniging wil?

welke diameter?

? welke pomp?

Verder: heel veel vragen!!

49

Gemeenschappelijk Break-out Room 2

Kavelwegriool:

We zien drie problemen:

1. Politiek > o.a. vergunningen. Keuzes kunnen initiatiefnemers alleen afwegen bij voldoende informatie bv over kosten, wie betaalt wat.
Is de planning aanleg transportriool hard? (actie voor communicatie om vertrouwen te wekken t.a.v. de planning).
2. Sociaal maatschappelijk: je moet samen gaan werken (toegang verlenen) > Protocol maken.
3. Technisch. Dit is een dilemma vanuit positie leveranciers: technische vraagstuk raakt inhoudelijk aan bedrijfsbelang.

• Welke mogelijkheden/oplossingen zijn er?
Iedereen kan in theorie aansluiten. De praktijk kan weerbarstiger zijn.

1. Hier is een belangrijke rol weggelegd voor de IBA-coach. Dit zou een hele afdeling moeten worden.
2. Gemeente maakt protocol die de weg vrij baant voor bewoners om collectieve systemen aan te leggen.
3. Stimuleren: indien niet financieel, dan op andere wijze, je krijgt er iets voor terug. BV jij hoeft geen stadslandbouw te doen of doorwaadbare zone
4. Stimulans: gemeente ondersteunt/begeleidt (gratis) de bewoners, bijvoorbeeld bij het graven van de riolering. De kavelwegvereniging staat er niet alleen voor.
5. Integraal systeem aanleggen in het midden en met vrijerval systeem hierop aansluiten.
6. Wat zijn de juridische mogelijkheden om een weg te rioleren? Kan bv de gemeente binnen het juridisch kader iets doen, zaken opleggen om te voorkomen dat het wordt geblokkeerd door bepaalde bewoners? Kunnen bewoners blijven rekenen en welke consequenties heeft dit dan? Valt dit binnen de zorgplicht?

50

Gemeenschappelijk Break-out Room 2

Aansluiting kavel naar hoofdriool polderweg

- **Kavelriool in kavelweg**
 - Voordeel geen problemen meer met IBA, nadeel er valt nog heel wat regelen voordat dat zover is (juridisch, praktisch, onderhoud etc).
- **Kavelriool in nutsstrook of doorwaadbare zones**
 - Wellicht eenvoudiger maar eigendom, onderhoud, etc. Zeker op het moment dat de grond open moet (denk aan heggen/struiken etc.)
- **Persriool per kavel**
 - Er ontstaat er een wirwar van allerlei persleidingen en bij individuele problemen moet mogelijk een heleboel open (ook op andere kavels)
- **Vrij verval**
 - Eenvoudige oplossing, maar risico op verzakking en verstopping

- **Vrijverval**
- onder afschot tot max 3 m diep.
- 1:300
- Duurzaam en goedkoopste oplossing (B&O)
- Beperkingen door hoogteligging
- Combinatie met ander systeem mogelijk
- Fasering van belang
- Aandachtspunt kavelwegverenigingen met deels iba
- **Druk- vacuümriolering**
- Mee met maaveld
- Geen verhang nodig
- Wel pompen en dus hogere bedrijfskosten
- ontwerprijheid

51

Gemeenschappelijk Break-out Room 3

Input:

- Er zijn veel problemen in het land met persriool installaties, bv. in het oosten van het land. Daarvan moeten we leren
- Wie wordt er de opdrachtgever van een persriool installatie in de wijk / kavelweg?
- Zakelijk recht vestigen voor aanleg en onderhoud van het riool. Hoe moet je dat doen? Met welke partijen?
- Wie wordt er beheerder van het riool in technische en juridische zin?
- Mensen gaan in de toekomst waarschijnlijk grijs en zwart water scheiden. Kan het riool dat aan
- Kan je zo maar allerlei persleidingen koppelen in één kavelweg?
- Vrij verval riool: kans op verzakking is heel groot in Oosterwold.
- Hoe diep moet vrije verval riool liggen? Moet die in een zandcunet liggen?
- Op welke termijn moet je verwachten dat onderhoud op riool
- Dubbele kosten: als je effluent wilt brengen naar riool krijg je kosten voor riool en voor je IBA
- Vrij verval riool alleen bij voorgezuiverd water

zie afbeelding;

- Versnijdende pomp in de eerste kamer van de zuivering
- Dat voorkomt dat er later problemen ontstaan wanneer individuele bewoners hun tussenliggende zuiveringen afkoppelen (uit weerstand of technisch eindige levensduur)
- Put met versnijdende pomp
- Natuurlijk afschot, geen techniek
- Put met 40mm tylene koppelen aan hoofdriool.

52

Sessie 3

Als je op het riool wil, maar dat is nu nog niet mogelijk, welke tijdelijke oplossingen zijn er dan mogelijk.

53

Ronde 3: Tijdelijke voorzieningen

<u>Uitgangspunten en voorbeelden:</u>	<u>Voorbeeld schetsen:</u>
<ul style="list-style-type: none">• Bekijk mogelijkheid van overbruggingsopties, stel dat nu aansluiten niet kan maar over twee jaar wel.• Je blijft zelf verantwoordelijk• Tijdelijk inzamelen en afvoeren per as• Tijdelijk gebruik maken van een Collectieve IBA in de buurt• (gezamenlijk)huren mobile IBA• Aansluiten op persleiding Vogelhorst (beperkte capaciteit)	<ul style="list-style-type: none">• Maak combi met kavel(weg)riool op termijn met bufferput nu (later onvangstput gemeente riool)• Maak gebruik van kennis en inventiviteit Leverancier

54

Gemeenschappelijk Break-out Room 2

Sessie 3. Ik wil naar riool, maar kan nog niet. Wat kan wel?

1. Opslag en afvoer per as
 - a. Kosten?
2. Tijdelijke lease
 - a. Kosten?
 - b. Garantie?
 - c. Werkt deze wel (grenswaarden voor lozing?)
3. Bij de burens tijdelijk erop?
4. Tijdelijk bij de collectieve IBA
5. Composttoilet
6. Mobiele zuivering
7. Kavelwegrioolaanleggen en naar de gemeente brengen.
 - a. Zij hebben ontvangsverplichting.
8. Verdampen!
- Bottlenecks:
 - Kosten voor opslag
 - Kosten voor riolering
 - Aansluitplicht?
 - Wat is tijdelijk, wat is permanent?
 - Als de tijdelijke oplossing goed werkt, waarom niet permanent maken? <- goedkoper!

Zie volgende slide

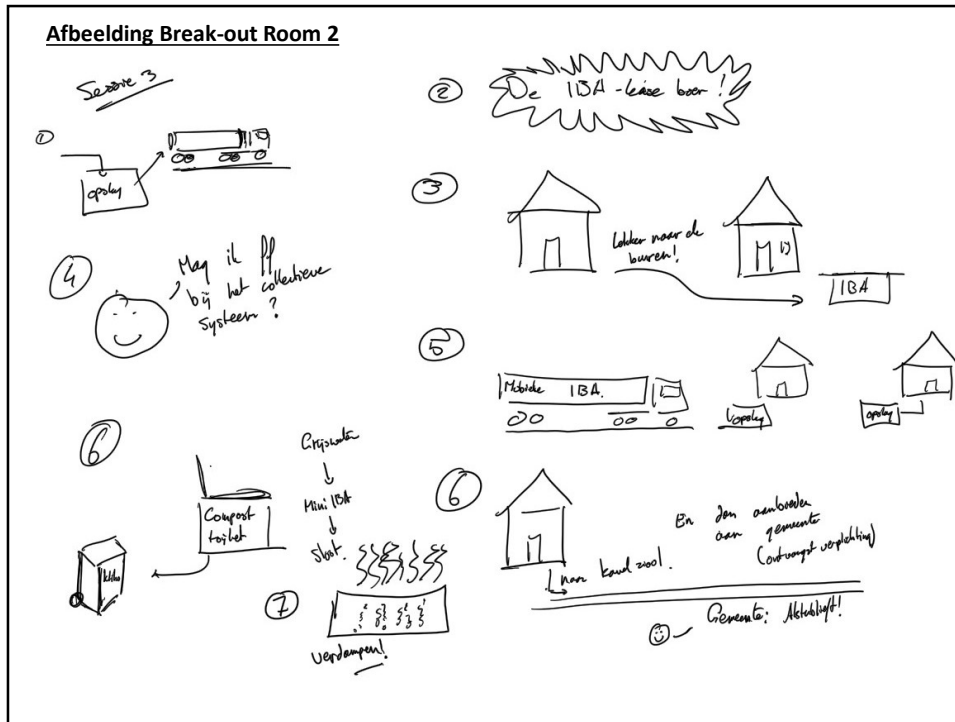
55

Gemeenschappelijk Break-out Room 2

- Randvoorwaarden tijdelijke voorzieningen:
 - Het moet vanuit leveranciers aantrekkelijk zijn om hiervoor iets te leveren.
 - Waar zit de stimulans voor leveranciers en bewoners?
- Mogelijkheden:
 - Septic tanks.
 - Kosten voor afvoer zijn fors. Ophalen afvoer inhoud septic tanks is frequent.
 - Kunnen we lokale boeren vragen en vervolgens aan Olthuizen vragen dit met grote combinatie af te halen?
 - Scheiding maken tussen het grijze water versus septic tanks is geen reële mogelijkheid.
 - Op collectieve waterzuivering tijdelijk extra aansluitingen toelaten (beperkte periode). Met modulering vergroten. Transport per as.
 - Lease constructie.
- Maar:
 - > Gemeente moet duidelijkheid scheppen. Bewoners worden gek van het wachten.
 - > Tot hoe ver wil de gemeente gaan? Deels stimuleren? Tegemoet komen in kosten? Of afvoer per as regelen vanuit zorgplicht
 - > Gemeente moet hard maken dat de planning gehaald wordt.
 - > Dan kunnen leveranciers dit in hun model stoppen en een berekening maken.
 - > Heldere communicatie (wat zijn de spelregels) + waarmaken van dingen die je uitspreekt.
 - Aansluiten bij burens is heel lastig burens accepteren het niet zo maar (lozingsgedrag)
 - Gezamenlijk alternatief vaak niet in de buurt
 - Afvoeren per as is onbetaalbaar
 - IBA huren is niet beschikbaar. Daarnaast risico op lekkage of stankoverlast

Zie volgende slide

56

57

Room 3 3^e ronde John van Diepen

Tussentijdse oplossingen

afvoer per as: € 10k / jaar / hkt → moet doen

collectief systeem van buur is niet op jou gedisinteriseerd.

collectief riool naar verzamelput → kosten bewoners verdere verwerking door overheid, net als overal.

of: oplossing uit 2^e ronde met technische collectieve IBA op je punt. → op sloop. ↳ WBS / Akkoord? en bij aansluiting op hoofdriool een versnijdende pomp in de IBA hangen.

of: composteren op eigen agrarische functie. Voldoet qua stikstof en fosfaat. zeker als tijdelijke oplossing.

Gemeenschappelijk Break-out Room 3

Tussentijdse oplossingen

- Afvoer per as: € 10.000 per huishouden per jaar → nooit doen
- Collectief riool naar verzamelput → kosten bewoners verdere verwerking door overheid net als overal
- Of: oplossing uit 2e ronde met collectieve technische IBA (WBS of akanova) op sloop
- En bij aansluiting op hoofdriool een versnijdende pomp in de IBA hangen
- Of composteren op eigen agrarische functie
- Voldoet qua stikstof en fosfaat, zeker als tijdelijke oplossing

58

Individuele input, bewoner:

- Mail 1: tijdelijke voorzieningen
 - Individueel afvoeren van afvalwater niet te doen.
 - Per as afvoeren geen optie
 - Wel tijdelijke voorziening voor hele kavelwegriool wanneer er nog geen Transportriool is: grote put met afzuiging onder verantwoordelijkheid en opdracht van gemeente.
 - Individueel afvoeren is enorm duur.
 - Per vrachtwagen afzuigen en inleveren bij bestaand riool, dus zonder kosten.
 - Transportkosten zijn te duur.
 - Septic tank leggen over de landbouwgrond. Scheiden nat en droog. Nat verdunt over de landbouwgrond. Droog composteren en na een jaar verspreiden.

- Mail 2:
 - Wat ik nog zou willen toevoegen is dat het ontwerpen en uitvoeren van collectieve oplossingen met kavelriool organisatie vraagt van het collectieve project. Dat komt op de schouders van een collectieve Vereniging zoals een Kavelwegvereniging, of een vergelijkbare constructie. Of het wordt uitbesteed aan een commerciële projectontwikkelaar die deze taak op zich neemt.
 - De organisatorische belasting inclusief verantwoordelijkheden: planning, uitvoering, juridisch, communicatie enz. voor een Vereniging bemenst door vrijwilligers is een enorme belasting.
 - We moeten heel goed kijken wat dit betekent voor Kavelwegverenigingen. Het is ook niet zomaar een oplossing om er een andere Vereniging naast te zetten. Dan moeten bewoners tussen verschillende Verenigingen schakelen. We zien aan de ervaringen van Vereniging Tureluur Zuid, dat als een Vereniging te groot of te complex wordt, dat het bijna niet meer leidt tot een uitvoerbare taak en verantwoordelijkheid.
 - Het is niet ondenkbaar dat dit onvermijdelijk aanvoert op het uitbesteden van deze taken, aan een overheid, of aan een commerciële partij. Dat brengt zeker een ontwikkeling met zich mee die schuurt tegen de principes van Oosterwold.
 - Dat geldt in versterkte mate voor een oplossing die een commerciële aanbieder, c.q. projectontwikkelaar tot een noodzakelijke factor in het geheel maakt. Het is ook niet ondenkbaar dat het een prijsopdrijvend effect heeft: dat bewoners gewoon meer gaan betalen voor de uitvoering van riool dan dat de gemeente hiervoor zou betalen in een goed onderhandelde deal.

Chatlog werkgroep 1&2 ALTERNATIEVEN + KAVELWEGRIOOL+ TIJDELIJKE VOORZIENINGEN

12 februari 2021 via Zoom

From P1 to Everyone: 09:10 AM

Beste Sander, kun jij chatten?

From P2 to Everyone: 09:10 AM

Ja nu wel

From P3 to Everyone: 09:33 AM

Dag Anouk en alle anderen, ik moet helaas mijn prioriteiten ergens anders leggen vandaag. Mochten er notulen gemaakt worden, dan zou ik die wel graag ontvangen. Stuur ze dan maar naar mij op. Bij voorbaat dank.

From P4 to Everyone: 09:33 AM

Hoi Frank, dank, wij zullen je blijven meenemen!

From P5 to Everyone: 09:37 AM

Kan er toegelicht worden wat de voorgeschiedenis is van deze werkgroep? Zijn er al eerdere sessies geweest? Zijn er al documenten beschikbaar?

Ter aanvulling: mijn rol is ook om kavelwegverenigingen te vertegenwoordigen

From P5 to Everyone: 09:50 AM

Er zijn ook vragen gesteld namens kavelwegverenigingen

Het is helemaal niet gezegd dat een riool voor een kleine collectieve zivering geschikt is om aan te sluiten op een Transportriool toch?

Begrijp ik nu goed dat we niet gaan spreken over hoe je een kavelwegriool aanlegt?

From P6 to Everyone: 09:51 AM

Ja er zijn ook vragen gesteld namens kavelwegverenigingen. Deze krijgen een bericht en een plek in de Q&A op de site

From P7 to Everyone: 09:53 AM

Wat zijn de achtergronden van een IBA-coach c.q. uit welke hoek wordt deze gezocht?

From P6 to Everyone: 09:54 AM

In deze werkgroep leveren we een handboek op waarin je kunt opzoeken hoe je een riool aanlegt langs je kavel. Niet alleen de technische aspecten, maar ook de organisatorische en juridische aspecten komen aan bod. Uitgangspunt is niet hoe je een riool 'moet' aanleggen, maar hoe je het kan aanleggen.

From P2 to Everyone: 10:07 AM

Kavel(weg)riool hoe en wat komt in sessie 2 Marien

Er waren ook vragen namens hele of gedeeltelijke kavelwegen idd

Iba Coach wordt gezocht ter ondersteuning/begeleiding van de jullie initiatiefnemers in allerlei samenstellingen. En hun leveranciers. Ook mediation hoort daarbij.

We zoeken een inhoudelijk deskundig maar ook zeer communicatieve persoon. Als je ideeën hebt meldt die dan bij mij. Elke tip is welkom.

From P5 to Everyone: 10:36 AM

Anouk, ik heb je een schetsje gestuurd met een paar stappen.

From P4 to Everyone: 10:42 AM

Ik heb alles ontvangen!

From P5 to Everyone: 11:41 AM

Kunnen we afspraken maken over verslaglegging en delen van de presentatie en alle notities?

Is er nog ruimte voor een rondje? Ik heb de indruk dat de zorgen die er worden uitgesproken ook in deze werkgroep plenair gedeeld moeten worden?

Belangrijk voor communicatie is het tussentijds raadplegen van de achterban: bewoners en kavelwegverenigingen. Dat moet niet via nieuwsbrieven maar daarvoor.

From P8 to Everyone: 11:42 AM

De IBA-coach zou een IBA-afdeling mogen worden om binnen de geboden 2 jaar tot oplossingen te komen. Vaste overlegmomenten met leveranciers en overheden is hierbij zeer welkom.

From P5 to Everyone: 11:55 AM

Kunnen we alle contactgegevens delen? Zodat we elkaar kunnen informeren?

From P7 to Everyone: 11:56 AM

Ja, wil ik wel aan meewerken

From P5 to Everyone: 11:57 AM

Graag ook alle notities in een bijlage en alle chat als bijlage

From P9 to Everyone: 11:58 AM

Overall een goede workshop / start, zeker mee doorgaan en bedankt voor alle tijd die er al ingestoken is. Verbetering mogelijk zou zijn vanuit kansen te redeneren ipv vanuit problemen.